

Utlåtande 2003:21 RI (Dnr 019-3846/2002)

Förslag med anledning av lagändringar som rör bl.a. ekonomiska ersättningar till förtroendevalda

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Ändrade anvisningar avseende ekonomiska ersättningar till förtroendevalda för inkomstbortfall/kostnader i samband med skiftarbete, barntillsyn, tillsyn av närstående vårdbehövande, förlorad pensionsförmån samt för resekostnader avseende funktionshindrade förtroendevalda godkänns fr.o.m. den 1 januari 2003.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Riksdagen har den 4 april 2002 fattat beslut om ändringar i kommunallagen med anledning av regeringens proposition 2001/02:80 "Demokrati för det nya seklet". Lagändringarna har trätt i kraft den 1 juli 2002.

Lagändringarna innebär att förtroendevalda skall ha rätt till den ledighet från sina anställningar som behövs för att de skall kunna fullgöra sina uppdrag. Ledigheten skall omfatta tid för möten i kommunala organ, för andra möten som är nödvändiga för uppdragen, för resor till och från mötena och för behövlig dygnsvila omedelbart före eller efter mötena.

Förtroendevalda ges rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av uppdraget.

Regeringens grundläggande utgångspunkt för propositionen är att ingen skall behöva förlora ekonomiskt på att åta sig kommunala förtroendeuppdrag.

En reglering bör endast göras för de situationer där den förtroendevalde har haft ett faktiskt ekonomiskt bortfall eller vissa särskilda kostnader.

Ärendet har beretts av KF/KS kansli. Kansliets uppfattning är att staden redan följer den grundläggande utgångspunkten bakom riksdagsbeslutet, dvs. att ingen skall behöva förlora ekonomiskt på att åta sig kommunala förtroendeuppdrag. Beslutade lagändringar jämte resonemangen i demokratipropositionen medför dock att stadens tillämpningsregler för ersättning till förtroendevalda behöver kompletteras och förnyas i viss utsträckning. Kompletteringen handlar om ersättning för resekostnader för förtroendevalda med funktionshinder, ersättning för barntillsynskostnader för förtroendevalda som har barn med behov av tillsyn, ersättning för tillsyn av närstående vårdbehövande, ersättning för ledighet åt förtroendevalda med skiftarbete samt ersättning för förlorad pensionsförmån.

Mina synpunkter

Jag anser att den bedömning som KF/KS kansli har gjort är väl avvägd och rimlig. Förtroendevalda politiker som arbetar på oregelbundna arbetstider måste ges möjlighet att utöva uppdraget under goda förhållanden. Skiftarbete innebär långa arbetspass, vilket medför att dygnsvilan blir lidande om den förtroendevalde inte har möjlighet att ta ledigt. Den förtroendevalde bör således ersättas för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av uppdraget t.ex. då de måste begära ledigt från sitt arbete. Lagstiftningen och stadens tillämpningsregler i frågan är en förutsättning för att stadens förtroendevalda ska kunna klara sina uppdrag.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Ändrade anvisningar avseende ekonomiska ersättningar till förtroendevalda för inkomstbortfall/kostnader i samband med skiftarbete, barntillsyn, tillsyn av närstående vårdbehövande, förlorad pensionsförmån samt för resekostnader avseende funktionshindrade förtroendevalda godkänns fr.o.m. den 1 januari 2003.

Stockholm den 19 februari 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

ÄRENDET

KF/KS kanslis tjänsteutlåtande av den 19 december 2002 är i huvudsak av följande lydelse.

Nuvarande bestämmelser inom staden

Kommunfullmäktige i Stockholm har beslutat om arvoden och tillämpningsregler avseende ersättning för kommunala förtroendeuppdrag (utl. 1992:54 och 1996:286) Arvodesbeloppen justeras årligen av KF/KS kansli med hänsyn till förändringar i prisbasbeloppet och anmäls i kommunstyrelsen. Arvodesbeloppen jämte tillämpningsanvisningar införs årligen som en bilaga till kommunalkalendern.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst och förlorade pensions- och semesterförmåner

1. En förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst och förlorade semester- och pensionsförmåner för den tid, inklusive tid för resor, som går åt för aktiviteter som ger sammanträdesarvode eller dagarvode.
2. Ersättningen för förlorad arbetsinkomst avser faktiskt förlorad arbetsinkomst i sin helhet. Därmed avses kontant lön eller motsvarande inkomst av rörelse. Av arbetsgivaren vidtagna löneavdrag styrks med kopia av lönebesked eller intyg från arbetsgivare. Intyget måste visa vilket belopp som dragits av och hur många timmar avdraget avser.
Egen företagare som yrkar ersättning för förlorad arbetsinkomst i form av förlust av inkomst av rörelse skall en gång om året bifoga ett intyg från företagets revisor som visar att bedömt inkomstbortfall är rimligt.
I det fall osäkerhet ändå uppkommer om den rätta ersättningens storlek bör ett ”tak” sättas som motsvarar nivån för högsta sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Den högsta ersättningen per timme blir då 1/165 av 7,5 x prisbasbeloppet/12 d v s för år 2002 143:56 kr/timme.
3. Förlorad semesterförmån i form av förlorad semesterersättning eller förlorade betalda semesterdagar ersätts mot intyg från arbetsgivaren utvisande vad som förlorats.
4. Ersättning utbetalas mot räkning. Räkningen lämnas inom 3 månader till stadsledningskontoret (personalenheten inom administrativa avdelningen) om ersättningen avser fullmäktiges eller kommunstyrelsens verksamhet samt i övrigt till vederbörande nämndsekreterare.

5. Yrkande om ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån skall framställas i samband med och senast inom två år från pensionstillfället.

Ersättning för barn tillsyn

1. Arvodesberättigad kommunal förtroendevald (ledamot eller ersättare) får ersättning för utgifter för tillsyn av barn under 12 år. Ersättningen utges för den faktiska utgiften, dock högst med 50 kronor per timme, för den tid då den förtroendevalde deltagit i sammanträde, förrättning eller förtroendemannautbildning samt för erforderlig restid.
2. Ersättning utges inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende.
3. Ersättningen utbetalas mot räkning. Räkningen lämnas snarast möjligt till stadsledningskontoret om utgifterna för barn tillsyn avsett fullmäktiges eller kommunstyrelsens verksamhet samt i övrigt till vederbörande nämndsekreterare.

Ersättning för tillsyn av handikappad eller svårt sjuk

1. Arvodesberättigad kommunal förtroendevald (ledamot eller ersättare) får ersättning för utgifter för tillsyn av handikappad eller svårt sjuk, d v s kostnader som uppkommer då någon anlitas för vård av handikappad eller svårt sjuk i den förtroendevaldes bostad.
Ersättningen utges för den faktiska utgiften, dock högst med 50 kronor per timme, för den tid då den förtroendevalde deltagit i sammanträde, förrättning eller förtroendemannautbildning samt för erforderlig restid.
2. Ersättning utges inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller sammanboende.
3. Ersättning utbetalas mot räkning. Räkningen lämnas snarast möjligt till stadsledningskontoret om utgifterna för tillsyn avsett kommunfullmäktiges eller kommunstyrelsens verksamhet samt i övrigt till vederbörande nämndsekreterare.

Hemresor från sammanträde eller förrättning

Arvodesberättigad kommunal förtroendevald (ledamot eller ersättare) får ersättning för hemresa med taxi eller eget motorfordon från sammanträde eller förrättning för stadens räkning, som avslutas efter kl 23.00.

Det förutsätts att samåkning sker där så är möjligt. Ersättning utbetalas mot taxikvitto utvisande färdens start och mål.

När det gäller rätten till ledighet har frågan om skiftarbetandes ledighet och rätt till ersättning behandlats vid ett antal tillfällen inom staden. Slutsatsen har dock varit att det hittills saknats rätt enligt kommunallagen att betala ut ersättning för inkomst som går förlorad om skiftarbetande tar ledigt från arbetet under ett nattskift före eller efter sammanträde eller annat förtroendeuppdrag.

KF/KS kanslis förslag

Enligt KF/KS kanslis uppfattning följer staden redan den grundläggande utgångspunkten bakom riksdagsbeslutet, d.v.s. att ingen skall behöva förlora ekonomiskt på att åta sig kommunala förtroendeuppdrag. Beslutade lagändringar jämte resonemangen i demokratipropositionen medför dock att stadens tillämpningsregler för ersättning till förtroendevalda behöver kompletteras och förnyas i viss utsträckning. Kompletteringarna handlar om ersättning för resekostnader för förtroendevalda med funktionshinder, ersättning för barn tillsynskostnader för förtroendevalda som har barn med behov av tillsyn, ersättning för tillsyn av närstående vårdbehövande, ersättning för ledighet åt förtroendevalda med skiftarbete samt ersättning för förlorad pensionsförmån.

Ersättning för resekostnader avseende funktionshindrade

Staden har inga särskilda anvisningar om resekostnader för funktionshindrade förtroendevalda. För alla förtroendevalda gäller rätt till ersättning för hemresa från sammanträde eller förrättning som slutar efter kl. 23.00 (för fullmäktige efter kl. 22.00). Riksdagsbeslutet innebär en skyldighet för kommuner och landsting att ersätta kostnader för funktionshindrades resor till och från kommunala sammanträden.

KF/KS kansli föreslår följande tillägg till stadens anvisningar:

Arvodesberättigad kommunal förtroendevald (ledamot eller ersättare) som är funktionshindrad har rätt till skälig ersättning för resa till och/eller från sammanträde eller annat uppdrag för stadens räkning. Eventuell rätt till hjälp från det allmänna som kan föreligga enligt annan lagstiftning påverkas inte.

Ersättning för barn tillsyn

Av propositionen framgår att flera kommuner redan i dag infört ersättningssystem för barn tillsynskostnader. Ersättningen är dock - enligt propositionen - ofta låg, särskilt med beaktande av att ersättningen är skattepliktig samt att den förtroendevalde kan bli skyldig att betala sociala avgifter m.m. för den utgivna lönen.

I Stockholm har ersättningen fastställts till högst 50 kronor per timme. KF/KS kansli föreslår nu att beloppet ej preciseras utan ersätts av uttrycket "skälig ersättning". Anvisningarna föreslås av kansliet under denna rubrik fortsättningsvis utformas enligt följande:

1. Arvodesberättigad kommunal förtroendevald (ledamot eller ersättare) får ersättning för utgifter för tillsyn av barn under 12 år. Ersättningen utges för den faktiska utgiften för den tid som behövts för att den förtroendevalde skulle kunna fullgöra sitt uppdrag i form av sammanträde i kommunalt organ, annat möte som är nödvändigt för uppdraget, förrättning, förtroendemannautbildning samt för erforderlig restid. Utgiften skall bedömas vara skälig. Den förtroendevalde uppmärksammas på att ersättningen är skattepliktig samt att den förtroendevalde kan bli skyldig att betala sociala avgifter för den utgivna lönen.
2. Ersättning utges inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende.
3. Ersättningen utbetalas mot räkning. Räkningen lämnas snarast möjligt till stadsledningskontoret om utgifterna för barntillsyn avsett fullmäktiges eller kommunstyrelsens verksamhet samt i övrigt till vederbörande nämndsekreterare.

Ersättning för tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

Rubricerad ersättning behandlas inte i propositionen. Då stadens anvisningar omfattar även denna ersättning bör bestämmelserna anpassas i analogi med vad som gäller för barntillsyn. KF/KS kansli föreslår följande lydelse:

1. Arvodesberättigad kommunal förtroendevald (ledamot eller ersättare) får ersättning för utgifter för tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk, d v s kostnader som uppkommer då någon anlitas för vård av funktionshindrad eller svårt sjuk i den förtroendevaldes bostad.
Ersättningen utges för den faktiska utgiften för den tid som behövts för att den förtroendevalde skulle kunna fullgöra sitt uppdrag i form av sammanträde i kommunalt organ, annat möte som är nödvändigt för uppdraget, förrättning, förtroendemannautbildning samt för erforderlig restid. Utgiften skall bedömas vara skälig. Den förtroendevalde uppmärksammas på att ersättningen är skattepliktig samt att den förtroendevalde kan bli skyldig att betala sociala avgifter för den utgivna lönen.
2. Ersättning utges inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller sammanboende.
3. Ersättning utbetalas mot räkning. Räkningen lämnas snarast möjligt till stadsledningskontoret om utgifterna för tillsyn avsett kommunfullmäktiges eller kommunstyrelsens verksamhet samt i övrigt till vederbörande nämndsekreterare.

Skiftarbetande förtroendevalda

I propositionen framhålls det som angeläget att förtroendevalda med oregelbundna arbetstider skall ha en faktisk möjlighet att fullgöra sina förtroendeuppdrag. Detta innebär exempelvis att en förtroendevald som skall arbeta natten före ett heldagssammanträde bör ha rätt till ledighet från nattsiftet. Det har, enligt propositionen, inte funnits något direkt stöd i 4 kap.11§ kommunallagen för att en rätt till ledighet föreligger i ett sådant fall.

I Stockholm har vid flera tillfällen under senare år framlagts förslag om att staden ska betala ut ersättning för inkomst som går förlorad om skiftarbetande tar ledigt från arbetet under ett nattsift före eller efter sammanträde eller annat förtroendeuppdrag. Förslagen har avslagits med hänvisning till att utbetalning av sådana ersättningar inte skulle hålla för en laglighetsprövning. Det har också anförts att det vore utomordentligt svårt att utforma avgränsningar och tydliga interna regler som grund för arvodesutbetalningarna.

KL 4 kap. 11§ har hittills haft följande lydelse: "Förtroendevalda har rätt till den ledighet från sina anställningar som *behövs för uppdragen.*" Den nya lydelsen är i tillämpliga delar följande: .....*behövs för att de skall kunna fullgöra sina uppdrag. Ledigheten skall omfatta tid för.....4. Behövlig dygnsvila omedelbart före eller efter mötena.*

Enligt KL 4:12 har förtroendevalda rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av uppdraget.

Det föreligger sålunda inte längre några lagliga hinder för att utge ersättning åt skiftarbetande som behöver ta ledigt från arbetsskift i anslutning till kommunala sammanträden. Vad det nu handlar om är att - så långt det är möjligt - utforma tydliga interna regler som grund för utbetalningarna.

Den som ska arbeta kvällsskift eller förmiddagsskift och tar ledigt för att under arbetstiden fullgöra ett förtroendeuppdrag inom staden har redan nu rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Reglerna är på denna punkt klara. De svårigheter som hittills förekommit torde sammanhånga med nattsift. För den som arbetar natt kommer sammanträden på dagtid ibland att kollidera med naturliga tidsperioder för sömn eller dygnsvila.

EU:s arbetstidsdirektiv påverkar indirekt den svenska arbetstidslagen (ATL). Enligt ATL 3§ finns en regel som säger att om parterna träffar kollektivavtal om avvikelser från lagens regler måste avvikelserna hålla sig inom den gräns som EU-direktivet anger. Ifråga om dygnsvila föreskriver direktivet att varje arbetstagare ska ha rätt till minst 11 timmars sammanhängande ledighet per 24-timmarsperiod. Det bör då observeras att 24-timmarsperioden inte behöver innebära detsamma som dygn. En 24-timmarsperiod kan börja med 11 timmars vila och följas av arbete varpå nästa 24-timmarsperiod börjar med arbete och avslutas med vila. Teoretiskt innebär detta således på en 48-timmarsperiod maximalt 26 timmars arbete.

Förtroendevalda är inte arbetstagare och omfattas inte av ATL men lagens normer kan på denna punkt användas som en utgångspunkt för komplettering av stadens regler för ersättningar till förtroendevalda. I det följande skissas några typiska situationer:

A. En förtroendevald förvärvsarbetar två nätter i följd.

1) På mellanliggande dag har den förtroendevalde ett kommunalt sammanträde eller annat förtroendeuppdrag

Normalt kommer inte den förtroendevalde att kunna få 11 timmars sammanhängande ledighet före eller efter sammanträdet och bör alltså vara berättigad att ta ledigt en av nätterna (eller del av natt om detta är möjligt) och erhålla ersättning för löneavdraget.

B. En förtroendevald förvärvsarbetar en natt men varken natten före dag 1 eller natten efter dag 2.

1) Den förtroendevalde deltar i ett normallångt sammanträde eller annat uppdrag för stadens räkning antingen dagen före eller dagen efter arbetsnatten.

I detta fall kan 11 timmars sammanhängande ledighet erhållas före sammanträdet dag 1 eller efter sammanträdet dag 2. Ersättning för ledig natt bör i så fall ej utges.

2) Den förtroendevalde deltar i ett normallångt sammanträde både dagen före och dagen efter arbetsnatten.

I detta fall kan 11 timmars sammanhängande ledighet erhållas före sammanträdet dag 1 och efter sammanträdet dag 2. Mer än en 26-timmarsperiod av förvärvsarbete, politiska uppdrag och mellanliggande kortare ledigheter synes inte uppkomma. Ersättning för ledig natt bör således ej utges.

3) Den förtroendevalde har heldagssammanträde antingen dagen före eller dagen efter arbetsnatten.

Enligt propositionen är det lagstiftarens intention att rätt till ledighet från nattskiftet ska föreligga i detta exempel. Ersättning för förlorad arbetsinkomst ska alltså utges.

4) Den förtroendevalde har två eller flera förtroendeuppdrag dagen före och minst ett dagen efter arbetsnatten. Alternativt ett före och två eller flera uppdrag efter arbetsnatten.

En sådan situation som här beskrivs blir i stort sett likvärdig med exemplet under punkt 3. Rätt till ledighet från nattskiftet bör därför föreligga och ersättning för förlorad arbetsinkomst utges.

Givetvis kan fler specifika situationer än de ovan skissade förekomma. Det får då göras en bedömning i det enskilda fallet om rätt till ersättning för ledighet från nattskift ska anses föreligga.

KF/KS kansli föreslår mot bakgrund av det ovan anförda följande tillägg till stadens arvodesanvisningar:

En förtroendevald som arbetar nattskift har rätt till ledighet för behövlig dygnsvila omedelbart före eller efter möten i kommunala organ. Rätt till ersättning för ledighet under nattskift anses uppkomma i följande fall:

- ? En förtroendevald som ska förvärvsarbeta två nätter i följd har rätt till ersättning för en av nätterna om vederbörande har ett arvodesberättigat sammanträde eller uppdrag under mellanliggande dag.
- ? En förtroendevald som förvärvsarbetar en natt (d.v.s. natt mellan dag 1 och dag 2 men varken natten före dag 1 eller natten efter dag 2) har rätt till ersättning
  1. om den förtroendevalde har ett arvodesberättigat heldags sammanträde eller uppdrag antingen dagen före eller dagen efter arbetsnatten
  2. om den förtroendevalde har två eller flera arvodesberättigade förtroendeuppdrag dagen före och minst ett dagen efter arbetsnatten. Alternativt ett före och två eller flera uppdrag efter arbetsnatten.
- ? I den mån skiftarbetssituationer uppkommer som inte täcks av ovanstående anvisningar får frågan hänskjutas till KF/KS kansli för en central bedömning i det enskilda fallet.
- ? Ersättningen utbetalas mot räkning. Räkningen lämnas snarast möjligt till stadsledningskontoret om ledigheten under nattskift föranletts av fullmäktiges eller kommunstyrelsens verksamhet samt i övrigt till vederbörande nämndsekreterare. I oklara fall med flera inblandade nämnder/styrelser lämnas räkningen till stadsledningskontoret.

Ersättning för förlorad pensionsförmån

Enligt 4 kap. 12§ KL ska "förtroendevalda ha(r) rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av uppdraget." I begreppet "ekonomiska förmåner" ingår förlorad tjänstepension. Bestämmelsen omfattar inte de förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid (40%). För denna grupp gäller istället särskilda pensionsbestämmelser.

I början av 1990-talet, när den nuvarande kommunallagen infördes, omfattades så gott som hela den svenska arbetsmarknaden av s.k. *förmånsbaserade tjänstepensioner*. Normalt bestämdes pensionen av de inkomster som den anställda hade sent i arbetslivet under ett begränsat antal år före pensionstillfället. Eftersom beräkning av förlorade pensionsförmåner för förtroendevalda med förluster i arbetsinkomster p.g.a. förtroendeuppdraget inte kunde göras före pensionstillfället har inte heller ersättning för förlorad pensionsförmån betalats ut före pensioneringen.

Tjänstepensionssystemet har de senaste åren förändrats i grunden på så sätt att flertalet arbetstagare både inom den privata och den offentliga sektorn nu omfattas av helt eller delvis *avgiftsbaserade tjänstepensionssystem*, som innebär att i princip hela livsinkomsten är pensionsgrundande. Arbetsgivarna betalar in årliga pensionsavgifter baserade på arbetstagarens lön. Inom vissa avtalsområden är det möjligt att redan när den förtroendevalde fullgör sitt uppdrag kunna göra en beräkning av hela den framtida tjänstepensionsförlusten p.g.a. förlorade arbetsinkomster. I flertalet fall är det möjligt att göra schablonmässiga uppskattningar av ett årligt pensionsintjänande även om den framtida pensionsförlusten ännu inte är känd.

I demokratipropositionen framhålls att avsättning för förlorad tjänstepension och andra pensionsförmåner är exempel på förlorade ersättningar där schablonmässiga avsättningar är möjliga. Detta kan då ske till en tjänstepensionsförsäkring. En sådan schablon bör, enligt propositionen, kunna tillämpas för att kompensera förlusten av ett årligt intjänande av en framtida pensionsförmån.

Kommunförbundet har i anledning av bl.a. demokratipropositionen gett ut ett cirkulär 2002:42 med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning för förlorad pensionsförmån. Syftet med förslaget är att ge ett underlag för lokala bedömningar i kommunerna.

Mot bakgrund av ovan nämnda omständigheter föreslår stadsledningskontorets personalpolitiska avdelning att följande system framgent tillämpas inom Stockholms stad:

De förtroendevalda som erhållit ersättning för förlorad arbetsinkomst under året får avgifter inbetalda till en pensionsförsäkring enligt samma principer som gäller för de anställda i staden. Reglerna för val av förvaltare m.m. knyts till bestämmelserna i de anställdas kollektivavtal på pensionsområdet, PFA. Avgiftens storlek följer nivån på offentliganställdas förhandlingsråds avtalsområde. De nedan föreslagna bestämmelserna gör dock undantag för de som i sin anställning omfattas av ITP-avtalet eller liknande förmånsbestämda tjänstepensionsavtal. Undantag görs också för de förtroendevalda som är egna företagare eller fria yrkesutövare. De sistnämnda grupperna förlorar nämligen regelmässigt inte någon pensionsförmån om förvärvsinkomsten blir lägre på grund av tjänstledighet för förtroendeuppdrag. En generell klausul bibehålls med möjlighet att utge ersättning till förtroendevald som vid pensioneringen kan styrka att ytterligare pensionsförmåner förlorats på grund av förtroendeuppdrag. Med hänvisning till de ovan anförda föreslås nedanstående bestämmelser som tillägg till stadens anvisningar. De tio punkterna har utformats av stadsledningskontorets personalpolitiska avdelning. (Med PFA avses det kollektivavtal, Pensions- och försäkringavtal, som är gällande för de anställda i staden. Med OFR avses Offentliganställdas förhandlingsråd.)

1. I kommunallagen regleras att förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån. För förtroendevald i staden som gör en sådan förlust i sin anställning, ersätts förlusten genom ett system med pensionsavgifter enligt samma principer som gäller för de anställda i staden.

2. Ersättning utgår i form av en årlig avgift till en tjänstepensionsförsäkring. Reglerna om avgiftsbaserad ålderspension och individuell del, §§ 8-9 respektive 13-14, i PFA är tillämpliga. Hithörande tillägg till och ändringar i PFA, vilka gjorts efter PFA 98:s tillkomst, tillämpas på samma sätt. Detsamma gäller framtida ändringar av PFA i tillämpliga delar.
3. Vid bestämmande av avgiftens storlek ska avgiften följa det avtal som för varje år är gällande på OFR:s förbundsområde Allmän kommunal verksamhet. Vid dessa bestämmelsers ikraftträdande uppgår den årliga avgiften till 3,5 % av underlaget enligt punkt 4.
4. Underlag för beräkning av avgiften utgörs av under året utbetalad ersättning för förlorad arbetsinkomst som den förtroendevalde erhållit vid fullgörande av förtroendeuppdrag i staden.
5. Ersättning enligt ovan utgår endast om den förtroendevalde, i den anställning i vilken denne förlorat arbetsinkomster på grund av förtroendeuppdraget, omfattas av ett kollektivavtal om tjänstepension där förmånen i huvudsak är avgiftsbaserad. Här åsyftas t.ex. PFA för kommun- och landstingsanställda, PA 03 för statsanställda och SAF-LO-avtalet för privatanställda arbetare. Förtroendevalda, vilka i sin anställning omfattas av förmånsbaserade tjänstepensionsavtal såsom ITP-avtalet för privatanställda tjänstemän, har inte rätt till årlig avgift enligt punkt 2, eftersom någon förlust av intjänad pension inte uppstår.
6. Förlorade arbetsinkomster från enskild näringsverksamhet, såsom egenföretagares eller s.k. fria yrkesutövaras arbetsinkomster, berättigar inte till årlig avgift enligt punkt 2.
7. För val av förvaltare och försäkringsform för den årliga avgiften, samt regler för administration och inbetalning av avgiften, är reglerna om den s.k. individuella delen i PFA tillämpliga. Tillägg till eller ändringar av PFA i hithörande delar tillämpas på samma sätt. Den förtroendevalde ska således senast vid utgången av respektive kalenderår ha valt förvaltare och försäkringsform för den årliga avgiften. För den som avstår från att välja görs inbetalning till KPA Pensionsförsäkring AB. Den årliga pensionsavgiften för ett visst kalenderår ska betalas av staden till vald förvaltare eller KPA Pensionsförsäkring AB senast den 31 mars nästkommande kalenderår. För den som genom anställning hos staden redan genomfört val av pensionsförvaltare och försäkringsform för den individuella delen i PFA kommer nu aktuell avgift att betalas till samma förvaltare och till samma försäkringsform. Det nyss sagda gäller oavsett om den anställda gjort ett aktivt val av förvaltare eller inte.
8. Förtroendevald som kan styrka att ytterligare pensionsförmåner förlorats under uppdragstid, såsom kompletterande ålderspension eller motsvarande, kan efter prövning av pensionsmyndigheten få ersättning för sådan förlust. Yrkande om sådan ersättning skall framställas i samband med pensionering, dock senast inom två år från pensionstillfället.
9. Uppgift som avses i punkt 5, avseende vilket pensionsavtal den förtroendevalde omfattas av i sin anställning, ska lämnas till staden i samband med att den förtroendevalde ansöker om ersättning för förlorad arbetsinkomst. Storleken på

endevalde ansöker om ersättning för förlorad arbetsinkomst. Storleken på eventuell pensionsförlust behöver inte påvisas.

10. Dessa bestämmelser tillämpas från och med 2003-01-01.
